

Iktatószám

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

708, 5

Szerző

Cím *Ereklyemuseum.*

Idő

"1848"

Forrás:

Esti ujság.

Bp.

1899 11/27.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. f)

Az ereklyemuseum.

A városligeti műcsarnokban most pakolják össze a gyűjteményt, a melyet Kreith Béla gróf szerzett össze mindenféle emléktárgyakból, a nagy idők és nagy emberek kor-szakából. Az az épület a városi muzeum számára kell, a melyet nem lehet fölállítani mindaddig, a mig megfelelő helyiségről nincs gondoskodva. Már régen elhatározta a tanács és a közgyűlés, hogy a főváros birtokában levő műtár-gyakat, mintákat, terveket, emlé-keket és nevezetesebb okmányokat közszemlére teszi. Az emlékeket össze is iratták s kis idő múlva a polgárság megtekintheti. Hasonló muzeumok vannak Bécsben a vá-rosházán és minden nagyobb vá-rospan, de sőt kisebb helyeken is, például Bártfán. Tovább huzni-halasztani ezt az ügyet azért nem lehet, mert a különböző hivatalok-ban szétszórva és rosszul gondozva, a tárgyak hiába hevernek és el-romlanak.

Kreith gróf történeti és ereklye-gyűjteményének a város több mint egy évtized óta ad ingyen szállást. sőt szubvencióban is ré-

szesítette. Előbb a Vigadóban, az-után egy kisajátított házban a Rózsa-téren, utóbb a városligeti műcsarnokban adott neki helyet. Tovább nem teheti, mivelhogy hi-vatalait sem bírja elhelyezni s érettük házbért fizet. A műcsarnok nagyobb felét okkupálja az orszá-gos kiállítás óta Kreith gróf s bizonyára csak hálával tartozik a fővárosnak, hogy idáig annyi sziv-ességben részesítette. A mult év-ben egy egész esztendei halasz-tást kapott, hogy azalatt más lakást keressen magának; ez volt a méltányosság határa, mert egyut-tal kimondotta a főváros, hogy épületét tovább nem nélkülözheti s a saját céljaitól el nem von-hatja.

Kreith gróf ekkor ajánlatot tett a városnak, melyet ajándékozásnak cimezett ugyan, de ez az ajándék oly föltételekhez volt kötve, a melyeket a tanács és a bizottság elfogadhatatlanoknak ítelt. E fölté-telek nem csak tulságos és állandó megterhelését kívánták a városnak, hanem azonfölül a gyűjtemény ez idő szerint való tulajdonosá-nak oly privilégiumokat és jo-

gokat, a melyek szerint ez-után is csak ő rendelkezett volna gyűjteménye fölött szabadon direk-tori fizetéssel és szubvencióval. En-nél sokkal egyszerűbb lett volna nem ajándékba, hanem eladásra ajánlani föl a gyűjteményt, mint a hogy első ilyenmü gyűjteményét is eladta Kreith gróf a Nemzeti Muzeumnak, nem ugyan egészben, hanem válogatva, a mi annak belőle kellett.

A mostani második gyűjtemény kétségkívül sok érdekes képet, különösen könyomatot és eredeti okmányokat s nyomtatványokat tartalmaz sok értéktelen másolat-tal vegyest. Régi fegyverek és honi öltözetek vannak ott kitéve — az enyészetnek. A forradalom-ban szereplő emberek arcképei, némelyik gyöngé olajfestmény, sok pedig rajz vagy metszet muzeumi megőrzésre méltó; ereklyetárgyak is vannak a börtönökből, Kossuth Lajos turini butorai és ruhái egy szekrényben. Mindezeknél az ereklyetárgyaknál azonban hiány-zik a rendezés és a bizonylat. Muzeumba valók csak azok, a

melyekről levelek vagy egyéb irások igazolják, hogy vonatko-zással voltak azokhoz a személyek-hez, a kiknek őket tulajdonítják. Kritikailag fölveve és lajstromozva ez a gyűjtemény nem volt soha-sem. Értékét csak úgy lehetne meg-határozni.

Kreith Béla kétségkívül nagy buzgalmat fejtett ki a gyűjtésben s oly eredményt mutathat föl, a mely érdemszámba vehető; tulozni azonban nem szabad. Az a sok gyárilag készült Kossuth-arckép, más arckép és csatakép s hasonló gipszszobor nemzetiszin szalagok-kal és koszoruktól kerítve, alkal-matos lehet arra, hogy valamely kisebb város vagy falu tanács-termében függjön; Budapest fő-városa azonban ilyenekkel mit sem tehet. Ez se nem emlék, se nem ere-deti arckép és legkevésbbé műtárgy. Kreith gróf pedig, minthogy első terhes ajánlatát a főváros nem fo-gadhatta el, mert föltételei nem voltak figyelembe vehetők, most ujabban ezekkel az olajbapingált, kétes értékü vásznakkal kínálja meg a hatóságot, ismét ajándék címén; de voltaképpen azért, hogy háziyomda 1913

a helyiséget továbbra is megtarthassa. Kérvénye fölött a tanács még nem határozott.

Nézetünk szerint, nem a főváros föladata ereklyemuzeumot tartani; ez igenis hivatása és kötelessége az országnak s arra való a Nemzeti Muzeum. Ott őrzik már is Széchenyinek, Deáknak, Kossuthnak, Lisztnek és másoknak emlékeit. Igen helyes dolog lesz, ha az ország mind megszerzi, a mit az idő az 1848-diki események tárgyaiból megőrzött. Kreithnak tehát a kultuszminiszterrel keltsene megalkudnia gyűjteményének eladása iránt. Igen sajnál-

nók, ha a gyűjtemény külföldre vándorolna vagy elkallódnék; de ha csakugyan úgy szereti Kreith az ő gyűjteményét, a mint mondja, ne kereskedjék ott, a hol nem lehet, tudniillik a városi hatóságnál, mert ennek nincs módjában még egy ilyen történeti muzeumot is létesíteni, nincs is hivatásában. Szivességet pedig eleget tapasztalt tőle s többet nem várhat.

Eziránt legyünk tisztában, mi is, ő is, a kormány is. S minthogy május elseje közel van és az épületet a városi muzeum részére tatarozni és festeni is kell még, Kreith mint tulajdonos, a kormány és a Nemzeti Muzeum pedig mint becsüs és vevő haladéktalanul lépjenek érintkezésbe, s ha megegyezhetnek a föltételekben, igen fogunk örülni. De ezek a föltételek mindkét részről méltányosak legyenek.